

ดนตรีแรกทายม์ อิทธิพลทางดนตรีแจ๊สในยุคแรกเริ่ม

Ragtime, the Influence of the Early Jazz

(Received: 22 July 2023; Revised: 16 January 2024; Accepted: 17 January 2024)

รพีพล หล้าวงษา^[1]
Rapeepol Lawongsa

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาถึงประวัติความเป็นมาของแนวดนตรีแรกทายม์ ในหลากหลายมุมมองของนักวิชาการจากหลากหลายสมมติฐาน 2. เพื่อศึกษาชีวประวัติของ สกอต จอปลิน (Scott Joplin) และ 3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์เทคนิคการบรรเลงและสังคีตลักษณ์ในแนวดนตรีแรกทายม์ จากบทเพลง เมเปิ้ล ลีฟ แรก (Maple Leaf Rag) ผลพบว่า 1.) แรกทายม์เป็นวัฒนธรรมดนตรีพื้นเมืองของชาวอเมริกันผิวสี ลักษณะเด่นของดนตรีมีความขัดกันของจังหวะบนพื้นฐานจังหวะมาร์ช ใช้บรรเลงกับเปียโน อยู่ในช่วงปี ค.ศ.1895-1918 2.) สกอต จอปลิน ได้รับฉายาราชแห่งดนตรีแรกทายม์ และเป็นผู้มีอิทธิพลต่อแนวดนตรีแจ๊สในยุคแรกเริ่ม ผลงานชิ้นแรก คือ เดอะ เกรท ครัช คอลลิชัน (The Great Crush Collision) แต่งให้กับเหตุการณ์ความสูญเสียจากเหตุการณ์รถจักรไอน้ำชนกัน ผลงานโด่งดัง เช่น เมเปิ้ล ลีฟ แรก, ดี เอ็นเตอร์เทนเนอร์ (The Entertainer) และ พายแอปเปิ้ล แรก (Pineapple Rag) 3.) แรกทายม์ใช้เทคนิคการบรรเลงสโตรค เปียโน (Stride Piano) ที่มาของคำว่า แรก (Rag) และจากการวิเคราะห์สังคีตลักษณ์บทเพลง เมเปิ้ล ลีฟ แรก พบรูปแบบฟอร์ม A A' B B' A" C C' D D' ซึ่งเป็นฟอร์มตายตัวคล้ายกับดนตรีคลาสสิก สามารถพบเห็นได้ในบทเพลงแรกทายม์ทั่วไป

คำสำคัญ: แรกทายม์, ประวัติศาสตร์ดนตรี, ดนตรีแจ๊ส

^[1] อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Lecturer, Music Program, Faculty of Education, Buriram Rajabhat University

Abstract

This article aimed: 1) to study the history and background of the Ragtime in various aspects of the scholars from various hypotheses; 2) to study the Scott Joplin's biography; and 3) to analyze the playing techniques and characteristics of the Ragtime from the Mapla Leaf Rag song. The results were found that: 1.) the Ragtime is the traditional local music of the color-skinned American. The dominant characteristic shows the dissonance of the rhythm on the March rhythm basic played together with the piano amid 1895-1918; 2.) Scott Joplin was renowned as the king of the Ragtime and influencer for the Early Jazz. The first success was The Great Crush Collision composed in remembrance of the Crush at Crush. The reputed successes are the Mapla Leaf Rag, the Entertainer and the Pineapple Rag; and 3.) the Ragtime is based on the Stride Piano, the origin of the word, Rag. As a result of the characteristic analysis of the Mapla Leaf Rag song, it showed the form of A A' B B' A" C C' D D' which is the fixed form similar to the Classical music prevalently found in general Ragtime songs.

Keywords: Ragtime, Music history, Jazz music.

Key words: Ragtime, Music History, Jazz Music

บทนำ

แนวคิดทางดนตรีแร็กทายม์ (Ragtime) ถือเป็นแนวดนตรีแจ๊ส (Jazz) ในยุคแรกเริ่มที่ส่งมอบอิทธิพลต่าง ๆ มาสู่ดนตรีแจ๊ส ในยุคปัจจุบัน ไม่ใช่เพียงแค่แนวดนตรี บลูส์ (Blues) เพียงเท่านั้น ที่มีอิทธิพลต่อแนวดนตรีแจ๊ส หากได้ลองศึกษาไล่เรียงตามประวัติศาสตร์การกำเนิดของแนวดนตรีแจ๊สแล้ว ยิ่งทำให้ทราบได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นว่าแร็กทายม์ นั้นถือเป็นอีกหนึ่งในแนวดนตรีที่มีอิทธิพลต่อแนวดนตรีแจ๊สในยุคแรกเริ่ม โดยบทเพลงที่ได้รับความนิยม และมีชื่อเสียงในแนวดนตรีแร็กทายม์อย่างมาก เช่น เมเปิ้ล ลีฟ แร็ก (Maple Leaf Rag), ดี เอ็น เตอร์ เทนเนอร์ (The Entertainer) และ พายแอปเปิ้ล แร็ก (Pineapple Rag) บทเพลงเหล่านี้โด่งดังในช่วงปี ค.ศ.1899 (John Edward Hasse, 1985: 1-2) ผู้ประพันธ์บทเพลงดังกล่าวคือ สกอต จอปลิน (Scott Joplin) ผู้ซึ่งได้รับการขนานนามให้เป็นบิดา หรือ ราชาแห่งแนวดนตรีแร็กทายม์ บุคคลที่มีอิทธิพลต่อแนวดนตรีแจ๊สสืบจนถึงปัจจุบันอีกด้วย (วีระ สมบูรณ์, 2550: 145; ณิชชา พันธุ์เจริญ, 2564: 308; Danes Agay, 1974)

บทความนี้ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาถึงประวัติความเป็นมาของแนวดนตรีแร็กทายม์ ในหลากหลายมุมมองของนักวิชาการจากหลากหลายสมมติฐาน 2. เพื่อศึกษาชีวประวัติของสกอต จอปลิน (Scott Joplin) และ 3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์เทคนิคการบรรเลงและสังคีตลักษณ์ในแนวดนตรีแร็กทายม์ จากบทเพลงเมเปิ้ล ลีฟ แร็ก (Maple Leaf Rag) เพื่อให้ผู้อ่านได้เกิดความเข้าใจในประวัติศาสตร์ทางดนตรี แร็กทายม์ อันเป็นต้นแบบของ

แนวดนตรีแจ๊สให้มากขึ้น (อิสริยา เลหาดีรานนท์., 2562, น. 22) อีกทั้งเป็นแนวทางให้แก่ผู้ที่สนใจต้องการศึกษาถึงแนวดนตรีแรกทายม์ ให้มากยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

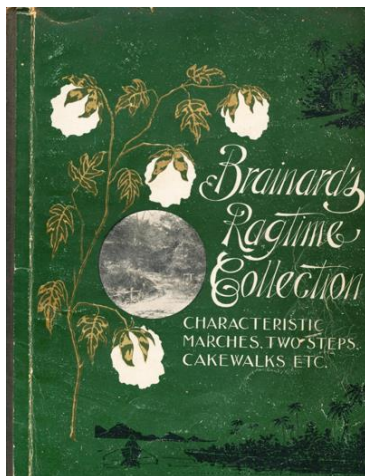
ประวัติความเป็นมาของแนวดนตรีแรกทายม์

ต้นกำเนิดของแนวดนตรีแรกทายม์ แรกทายม์เป็นแนวดนตรีที่เป็นที่นิยมของชาวอเมริกันและรู้จักกันอย่างแพร่หลายในช่วงปี ค.ศ.1895 -1918 เป็นการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมดนตรีพื้นเมืองของชาวอเมริกันผิวสี และวัฒนธรรมดนตรีพื้นเมืองของชาวยุโรปผิวขาว โดยลักษณะสำคัญของดนตรีแนวนี้นี้มีจังหวะที่ฟังดูขัดกัน เน้นให้มีความสำคัญในจังหวะเบามากกว่าจังหวะหนัก (ณัชชา พันธุ์เจริญ, 2564: 373)

วีระ สมบูรณ์ (2550: 146) อธิบายว่า “ท่วงทำนองของเพลงนั้นจึงฟังดูสะดุด ๆ เหมือนแห่วง ๆ หวีน ๆ” นั่นจึงเป็นที่มาของคำว่า แรกเกต (Ragged) ผสมผสานกับพื้นฐานจังหวะของดนตรีมาร์ช โดยมีที่มากจากการบรรเลงบนเครื่องดนตรีแบนโจ ต่อมาจึงได้มีการนำมาบรรเลงกับเปียโนและเครื่องดนตรีประเภทอื่น ๆ (John Edward Hasse, 1985: 2; David W. Megill & Paul O. W. Tanner, 1995: 22-23; Michael Conklin, 2014)

John Edward Hasse (1985: 6) กล่าวไว้ในหนังสือ “Ragtime : It’s History, Composers and Music” โดยอธิบายว่า กลุ่มนักวิชาการได้พูดถึงผลงานในโรงละครของชาวผิวสีที่แต่งไว้ในปี ค.ศ.1911 เกี่ยวกับเรื่องปัญหาพื้นถิ่นที่อยู่อาศัย และปัญหาความขัดแย้งทางเชื้อชาติ ล้วนมีมุมมองที่แตกต่างกันไปทั้งฝั่งที่

สนับสนุน และได้แย้งพวกนิโกรหรือชาวผิวสีที่เป็นเวลานานกว่า 70 ปี ถึงกระนั้นนักวิชาการก็ยังคงโต้เถียงด้วยสมมติฐานที่แตกต่างกันไป ถึงต้นกำเนิดของแนวดนตรีแรกทายม์ แม้ว่าพวกเขาจะเห็นด้วยว่าแนวดนตรีดังกล่าวเป็นของชาวอเมริกันผิวสี ย้อนกลับไปในช่วงปี ค.ศ.1880 บทเพลงแรกทายม์ที่ได้รับความนิยม เช่น นิวคุนอินทาวน์ (New Coon in Town) ประพันธ์โดย ออตโต กุนนาร์ (Otto Gunnar) ในปี ค.ศ.1884 และ ดาร์กี้ ดรีม (Darkie's Dream) ประพันธ์โดย จอร์จ แลงซิง (George Lansing) ในปี ค.ศ. 1889 ได้แสดงให้เห็นถึงแนวดนตรีแรกทายม์ที่เกิดขึ้น และเป็นที่นิยมอย่างก้าวกระโดดในช่วง ต้นปีจนถึงกลางปี ค.ศ.1890 เมื่อผลงานที่มีชื่อว่า คาแล็กเทอริสติก (Characteristic), พาโทร (Patrol), เค้กวอล์ก (Cakewalk) และ คุนซอง (Coon Song) ถูกเผยแพร่เป็นที่รู้จักในภายหลัง ต่อมาในปี ค.ศ.1892 นักวิชาการโต้แย้งว่าบทเพลงเดอะดาร์กี้ พาโทร (The Darkies' Patrol) ที่ประพันธ์โดย อี.เอ. เฟลล์ (E.A. Phelps) ไม่ใช่แนวดนตรีแรกทายม์ แต่อย่างไรก็ตามบทเพลงดังกล่าวยังได้ถูกรวบรวมอยู่ในหนังสือโน้ตเพลง เบรนาร์ด แรกทายม์ คอลเล็กชั่น (Brainard's Ragtime Collection) ในปี ค.ศ. 1899 โดยสมมติฐานนั้น ยืนยันว่าหนังสือโน้ตเพลงดังกล่าว คือหนังสือโน้ตเพลงแนวดนตรีแรกทายม์ฉบับแรกของโลก

ภาพที่ 1 หน้าปกคอลเล็กชันโน้ตเพลง

เบรnard แรกทายม์ คอลเล็กชัน (Brainard's Ragtime Collection)

ที่มา: The University of Alabama Libraries Special Collection (nd.)

Journal of Music and Performing Arts, Khon Kaen University |

43

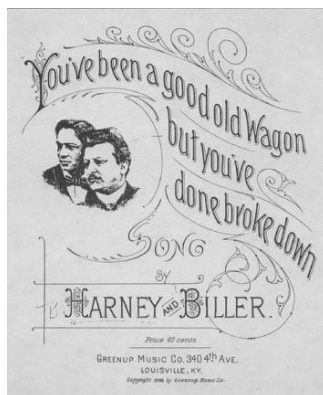
John Edward Hasse (1985: 7) ได้กล่าวว่า แรก (Rag) และ แรกทายม์ (Ragtime) ถูกใช้เป็นครั้งแรกในวันที่ 3 สิงหาคม ปี ค.ศ.1896 โดย เออร์เนสต์ ฮอร์แกน (Ernest Horgan) ที่ได้ ประพันธ์เพลง ออล คูณ ลูค อโลค ทุ มี (All Coons Look Alike to Me) โดยบทเพลงดังกล่าว นั้น ถูกเรียบเรียงเพื่อให้สามารถนำไปใช้ ร่วมกับวงดนตรีคอร์สได้อีกด้วย รวมทั้งใช้บรรเลงกับเครื่องดนตรี หลากหลายอีกด้วย รูปแบบการบรรเลงดังกล่าวถูกเรียกว่า นิโกร แรก เอ็คคัมเพนนิเมนต์ (Negro Rag Accompaniment) ถัดมาใน อีกสองวันบทเพลง “You've Been a Good Old Wagon But You've Done Broke Down” ที่ประพันธ์ขึ้นโดย เบน ฮาร์นี่ (Ben Harney) ได้ถูกบันทึกต่อจากเพลงดังกล่าว และหน้าปกของอัลบั้ม

โน้ตเพลงนี้ได้โฆษณาว่า เบน ฮาร์นี่ เป็นผู้นำอีกทั้งเป็นคนแรกที่ได้
นำเสนอแนวเพลงแรกทายม์บนเวทีเอธิโอเปียซอง (Ethiopian
Song) (Joyce Trammell, 1989)

ภาพที่ 2 นักประพันธ์ เบน ฮาร์นี่ (Ben Harney 1872-1938)

ที่มา: Ramona S. Baker (2015)

ภาพที่ 3 ปกอัลบั้ม “You’ve Been a Good Old Wagon But You’ve Done
Broke Down”

ที่มา: Songbook (2020)

John Edward Hasse (1985: 9-10) อธิบายว่าในปี ค.ศ.1897 พบหลักฐานว่ามีนักเปียโนแรกทยอยมากกว่า 23 คน ที่ได้ตีพิมพ์โน้ตเพลงจาก 9 เมือง ซึ่งส่วนมากจะอยู่ในแถบอเมริกาตะวันตก และยังมีนอกเหนือจากนั้นเช่น นิวออลีน, ฟิลาเดเฟีย และนิวยอร์ก โดยรายชื่อบทเพลงแรกทยอยที่ถูกตีพิมพ์ในช่วงปี ค.ศ. 1879 แสดงให้เห็น ดังภาพที่ 4

Piano Rags Published in 1897

CITY	TITLE	COMPOSER	PUBLISHER
Chicago	Alabama Rag Time: Cake Walk	J. E. Henning	Hanning Music Co.
	Ben Harney's Rag Time Instructor	Ben Harney, arr.	Sol Bloom
	Louisiana Rag	Theodore H. Northrup	Thompson Music Co.
	Mississippi Rag	Theodore H. Northrup	S. Bismard's Sons *
Cincinnati	Night on the Levee	Theodore H. Northrup	Sol Bloom
	Plantation Echoes: Rag Two-Step	Theodore H. Northrup	Sol Bloom
	Rag Time March	Warren Beebe	Will Rossiter
	The Rag Time Patrol	R. J. Hamilton	National Music Co.
Kansas City	A Bundle of Rags	Robert S. Roberts	Philip Kussel
	Pride of Bucktown	Robert S. Roberts	Philip Kussel
	The Coons' Frolic (for band)	George Southwell	George Southwell
	Roustabout Rag	Paul Sabarneside	Guernseywald
New Orleans	At a Georgia Campmeeting	Kerry Mills	F. A. Mills
	De Captain of de Zootown Guards	Dave Reed, Jr.	M. Wilmark & Sons
	Dinah's Jubilee: Characteristic March and Two Step	Jacob H. Ellis	Howley, Howland
	Forest & Stream: Polka or Two-Step	William H. Tyers	F. A. Mills
Philadelphia	Rag Medley	Max Hoffmann	M. Wilmark & Sons
	Walk Baby Walk or The Pickaninny Cake Walker	Theo C. Meltz	Primrose & Rose
	Who'll Win the Cake Tonight? Ethiopian Schottische	Walter Howley	George L. Spaulding
	Shifty Shuffles: Buck Dance	Edo Noto Rennard	Welch & Wiskey
Saint Louis	Darktown Capers: An Original Southern Rag	Walter Slack	Shattinger Music Co.
	Harlem Rag	Tom Tugin	Robert De Yong & Co.
	Silver King Polka-March	Mamie A. Gunn	Thiesbe-Sharlin
	Happy Little Nigs: Ragtime Two Step	George Elliott	George Elliott

*The S. Bismard's Sons Imprint included both Chicago and New York.

ภาพที่ 4 รายชื่อบทเพลง แรกทยอย ที่ถูกตีพิมพ์ในช่วงปี ค.ศ.1879

จากหนังสือ Ragtime : It's History, Composers and Music

ที่มา: John Edward Hasse (1985: 10)

สรุปจากการนำเสนอถึงประวัติความเป็นมาของแนวดนตรีแรกทยอย ในหลากหลายมุมมองของนักวิชาการจากหลายสมมติฐาน ถึงถิ่นกำเนิด หรือแม้แต่ผู้ให้กำเนิดแนวดนตรีแรกทยอยนั้น ด้วยสมมติฐานที่หลากหลายจากคำกล่าวอ้างของนักวิชาการในหนังสือ “Ragtime : It's History, Composers and Music” และจากนักวิชาการในปัจจุบันต่างอธิบายอย่างกว้าง ๆ แรกทยอยเป็นวัฒนธรรมดนตรีพื้นเมืองของชาวอเมริกันผิวสี ที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายในช่วงปี ค.ศ.1895-1918 โดยลักษณะเด่นของคนตรี

จะมีจังหวะที่ชัด ให้ความสำคัญในจังหวะเบามากกว่าจังหวะหนัก ผสมผสานกับพื้นฐานจังหวะของดนตรีมาร์ช เป็นแนวดนตรีที่นิยม แต่งขึ้นเพื่อใช้บรรเลงกับเปียโนเป็นหลัก

ชีวประวัติของ สกอต จอปลิน (Scott Joplin)

ตำนานแนวดนตรีแรกทายม์ฟิวด์ผู้ี้ เกิดเมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน ปี ค.ศ.1868 ในรัฐเท็กซัส เป็นชาวอเมริกันผิวสีที่เกิดมาอย่างเป็นไพรุ่นแรก เขาสนใจดนตรีและสามารถเล่นแบนโจได้ตั้งแต่อายุยังน้อย ในช่วงอายุเพียง 12 ปี สกอต จอปลิน สามารถเขียนอ่านโน้ตดนตรี และเล่นเปียโนได้อย่างคล่องแคล่ว โดยได้รับการสอนเปียโนจากครูชาวเยอรมันที่อพยพเข้ามาอาศัยในอเมริกาเมื่ออายุได้ 20 ปี เขาเริ่มอาชีพนักเปียโนสร้างความบันเทิง ซึ่งเป็นแหล่งบ่มเพาะฝีมือรวมทั้งเรียนรู้อิทธิพลของแนวดนตรีอื่น ๆ อีกด้วย และในปี ค.ศ.1893 ก็เข้าร่วมแสดงดนตรีในนิทรรศการชิคาโก เวิลด์แฟร์ โดยสถานที่แห่งนี้ทำให้เขาได้รู้จักกับแนวดนตรีแรกทายม์ รวมทั้งนักประพันธ์และนักบรรเลงเพลงแรกทายม์

ภาพที่ 5 สกอต จอปลิน (Scott Joplin 1868-1917)

ที่มา: Britannica (2023)

ต่อมาในปี ค.ศ.1899 สกอต จอปลิน เขาได้ทำงานเป็นนักเปียโนบรรเลงประจำที่เมเปิ้ล ลีฟ คลับ (Maple Leaf Club) และทำให้ได้พบกับ โจน สตาร์ค (John Stark) นักธุรกิจชาวผิวขาวผู้ตีพิมพ์จำหน่ายผลงานทางดนตรี เขาประทับใจในผลงานเพลงของสกอต จอปลิน จึงได้นำออกพิมพ์จำหน่าย โดยบทเพลงนั้นมีชื่อว่า เมเปิ้ล ลีฟ แรก (Maple Leaf Rag) ที่ได้ตั้งตามชื่อของสถานที่ดังกล่าวที่พวกเขาได้พบกัน บทเพลงดังกล่าวได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี โดยยอดจำหน่ายนั้นสูงถึงระดับล้านชุดภายในระยะเวลาไม่ถึงสองทศวรรษ และนั่นถือเป็นครั้งแรกสำหรับดนตรีแนวแรกทายม์ ในรูปแบบเปียโน หลังจากเขาได้ตีพิมพ์ผลงานออกมาในระดับหนึ่ง ผลงานของเขา นั้นส่งอิทธิพลต่อวงการธุรกิจดนตรีและแรงบันดาลใจให้กับนักดนตรีชาวผิวสี สกอต จอปลิน มีผลงานเพลงตีพิมพ์โดยประมาณ 80 เพลง ทั้งที่ประพันธ์เดี่ยว และ

ประพันธ์ร่วม เช่น ดิ เอ็นเตอร์เทนเนอร์ (The Entertainer) และ พายแอปเปิ้ล แรก (Pineapple Rag) เป็นต้น สกอต จอปลิน ได้รับการขนานนามให้เป็นบิดา และราชาแห่งแนวดนตรีแรกทายม์ บุคคลที่มีอิทธิพลต่อแนวดนตรีแจ๊สสืบจนถึงปัจจุบันอีกด้วย (วีระ สมบูรณ์, 2550: 145-148; ณิชชา พันธุ์เจริญ, 2564: 308; Danes Agay, 1974; Edward A. Berlin, 2016: 36-38)

ภาพที่ 6 สถานที่เมเปิ้ล ลีฟ คลับ (Maple Leaf Club)

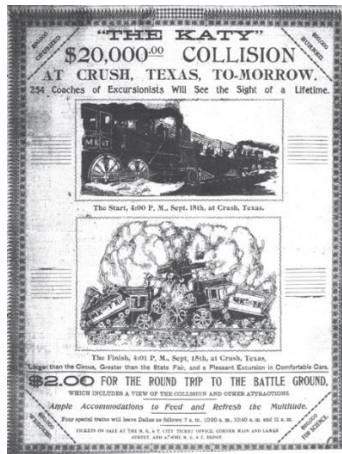
ที่มา: Edward A. Berlin (2016: 37)

ภาพที่ 7 ปกโน้ตเพลงเมเปิ้ล ลีฟ แรก (Maple Leaf Rag)

ที่มา: John Hopkins (2023)

ในปี ค.ศ.1896 ได้เกิดเหตุการณ์รถจักไอน้ำชนกันจนเกิดผู้สูญเสียจำนวนมากแต่เหตุการณ์ดังกล่าวนี้ไม่ใช่ความบังเอิญ เป็นความตั้งใจของ วิลเลียม ครัช (William Crush) ผู้จัดเหตุการณ์รถไฟชนกันขึ้นเอง ด้วยการขายตั๋วเดินรถไฟสาย เดอะ เคที (The Katy) โดยเดินทางระหว่างรัฐมิสซูรี และแคนซัส ไปยังเท็กซัสในสหรัฐอเมริกาเพื่อให้ผู้คนที่สนใจเข้ามาชม เนื่องจากเขาได้สังเกตว่าเมื่อเกิดอุบัติเหตุเกี่ยวกับรถไฟ ไม่ว่าจะรถไฟชนกันหรือแม้แต่วางรถไฟตกราง ผู้คนมักให้ความสนใจและรวมตัวกันเป็นจำนวนมากทุกครั้ง นั่นจึงเป็นสาเหตุของการจัดงานครั้งนี้ เหตุการณ์ถูกจัดฉากขึ้นในวันที่ 15 กันยายน ปี ค.ศ.1896 ซึ่งมีคนซื้อบัตรเข้าชมเป็นจำนวนมากถึง 4,000 คน ด้วยกัน

ภาพที่ 8 ภาพโปสเตอร์ที่ใช้โปรโมทในงาน เดอะ เคที (The Katy)

ที่มา: Yesterday's America (2020)

โดยรถไฟสองขบวนนั้น ขบวนหนึ่งหัวรถจักรนั้นทาด้วยสีแดง อีกขบวนหัวรถจักรนั้นทาด้วยสีเขียว ต่อพ่วงด้วยกระเบขนมไม้หมอนรถไฟหลายคันรถ ขบวนนั้นห่างกันประมาณหนึ่งไมล์ จากนั้นรถไฟได้เคลื่อนขบวนเข้าหากันโดยวิ่งแบบเต็มกำลัง เมื่อรถไฟเริ่มแล่นคนขับและผู้ช่วยจึงกระโดดออกจากหัวรถที่ความเร็วที่ประมาณ 60 ไมล์ ต่อชั่วโมง หัวรถจักรได้พุ่งชนกันอย่างสุดแรงเกิดเป็นภาพน่าตื่นตาตื่นใจ ซึ่งผู้จัดวิลเลียม ครัชไม่ได้คาดการณ์ถึงแรงระเบิด และความเสียหายที่เกิดขึ้นภายหลังจากหัวรถจักรไอน้ำชนกัน ก่อให้เกิดเศษเหล็กและเศษไม้หลุดกระจายออกไปจำนวนมากในอากาศจนเกิดความเสียหายต่อผู้ชมทั้งบาดเจ็บและเสียชีวิต หลังจากเหตุการณ์ดังกล่าว นักแต่งเพลงชาวผิวสีสกอต จอปลิน ได้ประพันธ์บทเพลงที่มีชื่อว่า เดอะ เกรท ครัช

คอลลิชัน (The Great Crush Collision) บทเพลงเป็นจังหวะ
เพลงมาร์ช ซึ่งแนวเพลงดังกล่าวเป็นที่นิยมในอเมริกาช่วง
ระยะเวลานั้น บทเพลงได้บรรยายถึงเหตุการณ์แห่งความสูญเสียที่
เกิดขึ้น และนี่เองคือจุดเริ่มต้นของบุคคลดังกล่าวอันเป็นตำนาน
ของแนวดนตรีแรกทายม์ (วีระ สมบูรณ์, 2550: 144-145; Eric
Ames, 2012)

ภาพที่ 9 ปกโน้ตเพลง เดอะ เกร็ท ครัช คอลลิชั่น (The Great Crash Collision)
ที่มา: Eric Ames (2012)

สรุป สกอต จอปลิน เป็นนักดนตรีชาวอเมริกันผิวสี และเป็นนักเปียโนอาชีพโดยจุดเริ่มต้นของแนวดนตรีแรกทายม์คือบทเพลง เดอะ เกร็ท ครีซ คอลลิชั่น มีจังหวะแบบมาร์ช ซึ่งบทเพลงได้บรรยายถึงเหตุการณ์แห่งความสูญเสียที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์รถจักรไอน้ำชนกัน และมีผลงานเพลงอันโด่งดังที่ชื่อว่า เมเปิ้ล ลีฟแรก ถูกแต่งตามชื่อสถานที่ทำงานของเขา รวมทั้งมีผลงานประพันธ์

เดี่ยว และประพันธ์ร่วม เช่น ดี เอ็นเตอร์เทนเนอร์ และ พายแอปเปิ้ล แรก ฯลฯ ผลงานของเขาส่งอิทธิพลต่อวงการดนตรี ตลอดจนแรงบันดาลใจให้กับนักดนตรีเป็นอย่างมาก ผลงานเพลงของสกอต จอปลิน รวมกันประมาณ 80 ผลงานเพลง และเขายังได้รับฉายาราชาแห่งแนวดนตรีแรกทายม์

การวิเคราะห์เทคนิคการบรรเลง และสังคีตลักษณะในแนวดนตรีแรกทายม์ จากบทเพลง เมเปิ้ล ลีฟ แรก (Maple Leaf Rag)

วิเคราะห์เทคนิคการบรรเลง

แนวดนตรีแรกทายม์เป็นแนวดนตรีที่อยู่ระหว่างช่วงเวลาของการผลิตเปลี่ยน ในแนวเพลงมาร์ชสู่ดนตรีแจ๊สในยุคแรกเริ่ม ได้รับอิทธิพลมาจากดนตรีเต้นรำของชาวยุโรป จนเกิดการตกผลึกในอเมริกา (อิสริยา เลหาติรานนท์., 2562, น. 22) โดยถูกนำมาใช้ในวงดนตรีมาร์ช จนเกิดเป็นแนวดนตรีแรกทายม์ในที่สุด แรกทายม์เป็นแนวเพลงที่ใช้เปียโนบรรเลงเป็นหลัก ลักษณะของดนตรีมีความแตกต่างกันกับเพลงคลาสสิกของชาวยุโรป โดยผู้ฟังจะได้ยินโน้ตหรือเมโลดี้ที่ขัดกันเป็นตัวสร้างความแตกต่าง ระหว่างเพลงแรกทายม์กับเพลงคลาสสิก ซึ่งในการบรรเลง และตีความบทเพลงแรกทายม์ แม้จะมีโน้ตเพลงที่จัดบันทึกมาอย่างเป็นรูปแบบที่สมบูรณ์ก็ตาม แต่ในความจริงแล้วการบรรเลง ยังต้องอาศัยการตีความขั้นสูง หรือบางครั้งต้องอาศัยการอิมโพรไวส์ผสมกับการใช้จังหวะที่ขัดกันร่วมด้วย โดยเทคนิคการบรรเลงมีดังนี้

ตัวอย่างมือขวา บรรเลงด้วยโน้ตเสียงสูงในทำนองเพลงหลักทำนองเพลงหลักที่ฟังดูสนุกสนานฟังดูชัดกับจังหวะแต่ยังคงฟังดูแข็งแรง และมั่นคงของทำนอง

ตัวอย่างมือซ้าย ใช้ในการเอคคัมพอนิเมนต์ (Accompaniment) ที่บรรเลงคอร์ด และเบส ด้วยจังหวะคงที่สม่ำเสมอ (ณัชชา พันธุ์เจริญ, 2564: 4) อธิบายถึง เอคคัมพอนิเมนต์ ว่า “เทคนิคดังกล่าวเป็นการบรรเลงด้วยเครื่องดนตรีในรูปแบบบรรเลงเดี่ยวหรือวงก็ได้ หรือใช้ประกอบการร้องเพลง โดยเครื่องดนตรีที่นิยมใช้เทคนิคดังกล่าวคือเปียโน” ดังภาพที่ 10

1.1) ทำนองหลักบรรเลงด้วยโน้ตเสียงสูง และใช้โน้ตที่ชัดกับจังหวะ

1.2) ใช้การเอคคัมพอนิเมนต์ด้วยจังหวะที่คงที่สม่ำเสมอ

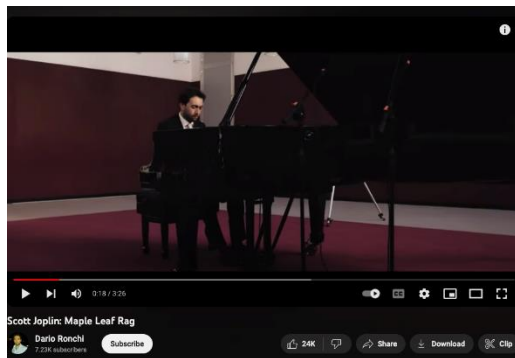
ภาพที่ 10 แสดงให้เห็นเทคนิคการบรรเลงแนวดนตรีแรกท่ายนบนเปียโน เพลงแมปิล ลีฟ แรก (Maple Leaf Rag)
ที่มา: ผู้วิจัย

สรุป ด้วยเทคนิคการบรรเลงดังกล่าวจึงทำให้เกิดจังหวะชัดหรือ แรกเกต (Ragged) โดยในมือขวาบรรเลงด้วยทำนองเพลงหลักที่ฟังดูสนุกสนาน และชัดกับจังหวะของดนตรี แต่ยังคงไว้ซึ่งความแข็งแรง และมั่นคงของทำนอง ส่วนในมือซ้ายจะใช้ในการเอคคัมพอนิเมนต์ บรรเลงด้วยจังหวะที่คงที่และสม่ำเสมอด้วยจังหวะของดนตรีมาร์ช ด้วยวิธีการบรรเลงดังกล่าวจึงกลายมาเป็นเทคนิคการเล่นที่เรียกว่า สไตรด์เปียโน (Stride Piano) ในที่สุด โดยเครื่องดนตรีที่นิยมใช้เทคนิคดังกล่าวคือเปียโน เป็นเทคนิคที่

สำคัญต่อการบรรเลงแนวดนตรีแรกท่ายมอย่างมาก (Danes Agay, 1974; David W. Megill & Paul O. W. Tanner, 1995: 23)

วิเคราะห์หลังคีตลักษณ์

ในการวิเคราะห์หลังคีตลักษณ์ ผู้เขียนได้เลือกบทเพลงที่โด่งดังและสร้างชื่อเสียงเป็นอย่างมากให้กับ สกอต จอปลิน ด้วยบทเพลง เมเปิ้ล ลีฟ แรก โดยนำเวอร์ชันที่บรรเลงโดย ดาโร รอนชี (Dario Ronchi) มาทำการวิเคราะห์ สามารถรับชมได้ทางยูทูป (You Tube) ดังภาพที่ 11

ภาพที่ 11 เพลง เมเปิ้ล ลีฟ แรก (Maple Leaf Rag) บรรเลงโดย ดาโร รอนชี
(Dario Ronchi)
ที่มา: Dario Ronchi (2017)

การวิเคราะห์องค์ลักษณะในบทเพลงดังกล่าวมีรูปแบบฟอร์ม
โดยสามารถอธิบายได้ดัง (ตารางที่ 1)

ช่วงเวลา (นาที)	ท่อน	คำอธิบาย
00:00	A	ในช่วงที่หนึ่งเป็นทำนองหลักของเพลงแสดงให้เห็นความชัดเจนในท่อนเพลงนี้ได้เป็นอย่างดีว่าเป็นทำนองหลัก
00:28	A'	เล่นซ้ำอีกครั้งที่ท่อน A สามารถคาดเดาได้ว่า เป็นทำนองหลักของเพลง
00:48	B	ในช่วงที่สองเปลี่ยนทำนองและเพิ่มโน้ตจังหวะขัดเพื่อเพิ่มความน่าสนใจ ให้มากขึ้น
01:09	B'	ซ้ำอีกครั้งที่ท่อน B เล่นซ้ำในทำนองที่สอง
01:29	A"	กลับไปทีท่อน A เล่นซ้ำในทำนองที่หลักของเพลงอีกครั้งทำให้สามารถจับได้ว่านี่คือทำนองหลักของเพลง
01:49	C	ในช่วงที่สามเล่นด้วยโน้ตที่มีระดับเสียงสูงทำให้ทำนองที่สามนี้ฟังดูมีความสดใสมากขึ้นด้วยความเร็วที่คงที่
02:09	C'	ซ้ำอีกครั้งที่ท่อน C เล่นซ้ำในทำนองที่สาม
02:30	D	ในช่วงที่สี่เพิ่มความท้าทายมากขึ้นให้กับบทเพลงด้วยโน้ตและจังหวะที่ขัดกันมากขึ้น
02:49	D'	ซ้ำอีกครั้งที่ท่อน D เล่นซ้ำในทำนองที่สี่คล้ายกับว่ากำลังฟังการอิมโพรไวส์แต่ในความเป็นจริงนั้นทำนองดังกล่าวไม่ใช่การอิมโพรไวส์
03:09	-	จบ

ตารางที่ 1 แสดงการวิเคราะห์องค์ลักษณะเพลง แมปิล ลีฟ แรก (Maple Leaf Rag)
ที่มา: ผู้เขียน

บทสรุปข้างต้นพบว่า สังคีตลักษณ์ในเพลง เมเปิ้ล ลีฟแรก ใช้ฟอร์ม A A' B B' A'' C C' D D' ทำให้ทราบว่าแนวดนตรีแรกทายมีมีฟอร์มการบรรเลงที่ตายตัว และสมบูรณ์คล้ายคลึงกับดนตรีคลาสสิกที่ไม่สามารถปรับลดเพิ่มท่อนเพลงได้ ซึ่งอาจทำให้บทเพลงนั้นถูกตีความบิดเบือน ส่งผลให้ความสมบูรณ์ของบทประพันธ์หายไป หรือถูกลดทอนไปนั่นเอง และฟอร์مدังกล่าวนั้นยังได้ถูกใช้เป็นโครงสร้างฟอร์มของแนวดนตรีแรกทายมีโดยทั่วไปอีกด้วย John Edward Hasse (1985: 2) ได้กล่าวไว้ว่า “A typical formal structure of a piano rag is AABBAACDD” (David W. Megill & Paul O. W. Tanner, 1995: 23-24)

บทสรุป

ประวัติความเป็นมาของแนวดนตรีแรกทายมี พบหลากหลายมุมมอง และสมมติฐานของนักวิชาการถึงถิ่นฐานการเกิดและผู้ให้กำเนิด ด้วยสมมติฐานที่หลากหลายในหนังสือ “Ragtime : It’s History, Composers and Music” และจากนักวิชาการในปัจจุบันอธิบายว่า แรกทายมีเป็นวัฒนธรรมดนตรีพื้นเมืองของชาวอเมริกันผิวสีที่แพร่หลายในช่วงปี ค.ศ.1895-1918 ดนตรีมีลักษณะเด่นที่มีความขัดกันของจังหวะที่อยู่บนพื้นฐานของจังหวะมาร์ช นิยมแต่งขึ้นเพื่อใช้บรรเลงกับเปียโนเป็นหลัก สอดคล้องกับ Danes Agay (1974) ได้อธิบายไว้ว่า “ดนตรีแรกทายมีได้กลายมาเป็นดนตรีพื้นเมืองของชาวอเมริกันหนึ่งในต้นกำเนิดหลักของดนตรีแจ๊ส” และสอดคล้องกับ ณิชชา พันธุ์เจริญ (2564: 308)

ได้กล่าวไว้ว่า “แรกทายมดนตรีสมัยนิยมของชาวอเมริกันในปี ค.ศ.1895-1918”

นักดนตรีแรกทายม สกอต จอปลิน ชาวอเมริกันผิวสี เป็นนักเปียโนอาชีพโดยจุดเริ่มต้นของแนวดนตรีแรกทายมของเขาคือ บทเพลง เดอะ เกร็ท ครัช คอลลิชั่น ที่มีจังหวะแบบมาร์ช แต่งขึ้นให้กับเหตุการณ์แห่งความสูญเสีย จากเหตุการณ์รถจักรไอน้ำชนกัน ผลงานเพลงที่โด่งดัง เช่น เมเบิล ลีฟ แรก, ดิ เอ็นเตอร์เทนเนอร์ และพาย แอปเปิ้ล แรก ฯลฯ สกอต จอปลิน ได้รับฉายาให้เป็นบิดา และราชาแห่งแนวดนตรีแรกทายม ตลอดจนผู้มีอิทธิพลต่อดนตรีแจ๊สในยุคแรกเริ่ม สอดคล้องกับ วีระ สมบูรณ์ (2550: 145) กล่าวไว้ว่า “ความสำเร็จของ สกอต จอปลิน ทำให้เขาได้รับ สมญานามว่า เดอะ คิง ออฟ แรก ที่เป็นนักดนตรีผิวสีและแรงบันดาลใจ” และสอดคล้องกับ ณัฏชา พันธุ์เจริญ (2564: 308) ได้กล่าวไว้ว่า “สกอต จอปลิน ถือเป็นบิดาแห่งดนตรีแรกทายม”

ด้วยเทคนิคการบรรเลงสไตรด์เปียโนที่มีความขัดกันของจังหวะ เป็นที่มาของคำว่า แรก “Rag” โดยมือขวาบบรรเลงด้วยทำนองเพลงหลักที่ฟังดูสนุกสนาน และมือซ้ายใช้ในการเอคคัมเพนนิเมนต์ บรรเลงด้วยจังหวะคงที่แบบดนตรีมาร์ช โดยเทคนิคดังกล่าวใช้กับเปียโน มีความสำคัญต่อการบรรเลงดนตรีแรกทายมอย่างมาก ต่างจากดนตรีแจ๊สที่มีอิสระทางดนตรีมากกว่า เช่น การบรรเลงทำนองเพลงที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ การใช้อิมโพรไวส์ และรูปแบบวงดนตรีที่สามารถเพิ่มลดได้ตามจำนวนของผู้บรรเลง สอดคล้องกับ Michael Conklin (2014) กล่าวไว้ว่า “แรกทายม

เป็นดนตรีที่มีลักษณะสนุกสนาน ประกอบกับความขัดของจังหวะหรือแรกเกิด ร่วมกับพื้นฐานทางดนตรีมาร์ช บนรูปแบบฟอร์มดนตรีที่แน่นอน” และ สอดคล้องกับ วีระ สมบูรณ์ (2550: 146-148) อธิบายว่า “ท่วงทำนองของเพลงนั้นจึงฟังดู สะดุด ๆ เหมือนแหวก ๆ หวีน ๆ แม้ว่าเราไม่อาจเรียกดนตรีแนวนี้ว่าแจ๊สได้เสียทีเดียว เนื่องจากเป็นแนวเพลงที่ใช้การประพันธ์อย่างละเอียดเต็มรูปแบบ มีความรัดกุมและลงตัวปราศจากการอิมโพรไวส์แต่แรก ทายม์ก็มีรากฐาน ที่สำคัญให้แก่วิวัฒนาการของดนตรีแจ๊สในยุคแรกเริ่ม”

จากการวิเคราะห์สังคีตลักษณ์ในบทเพลง เมเปิ้ล ลีฟ แรก พบการใช้รูปแบบฟอร์ม A A' B B' A" C C' D D' ซึ่งเป็นฟอร์มการบรรเลงแบบตายตัว คล้ายดนตรีคลาสสิกที่ไม่สามารถปรับลดหรือเพิ่มท่อนเพลงได้ อีกทั้งฟอร์มดังกล่าวยังถูกใช้เป็นโครงสร้างฟอร์มแนวดนตรีแรกทายม์อีกด้วย โดยสามารถพบเห็นได้ในบทเพลงแรกทายม์ต่าง ๆ บทประพันธ์ที่มีชื่อเสียงของ สกอต จอปลิน เช่น ดิ เอ็นเตอร์เทนเนอร์ และ พายแอปเปิ้ล แรก ก็ใช้ฟอร์มดังกล่าวเช่นกัน สอดคล้องกับ John Edward Hasse (1985: 2) ได้อธิบายว่า “สังคีตลักษณ์โดยทั่วไปที่เป็นทางการของเปียโนแรกทายม์สไตล์ คือ AABBACCDD” และสอดคล้องกับ Darian M. Clonts (2020, p. 18) ได้กล่าวว่า “ดนตรีแรกทายม์ที่ประพันธ์โดย สกอต จอปลิน รวมทั้งนักประพันธ์คนอื่น ๆ โดยส่วนมากใช้รูปแบบการประพันธ์รูปแบบฟอร์ม AABBACCDD”

เอกสารอ้างอิง

ณัฏฐา พันธุ์เจริญ. (2564). **พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ธนาเพรส.

วีระ สมบูรณ์. (2550). **รหัสดนตรีพลิกวิถีโลก MUSIC THAT CHANGED THE WORLD**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: openbooks.

อิสริยา เลาหศิริรานนท์. (1 มกราคม 2562). แจ๊ส,แจซ. **เดลินิวส์**.
ค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2566, จาก
<https://dspace.rmutk.ac.th/handle/123456789/2837>.

Britannica. (2023). **สกอต จอปลิน (Scott Joplin 1868-1917)**. from
<https://www.britannica.com/biography/Scott-Joplin>.

Danes Agay. (1974). **THE JOY OF RAGTIME**. New York: York Music Press, Inc.

Darian M. Clonts. (2020). **An In-Depth Look At Scott Joplin's Treemonisha**. Ph.D. Dissertation, Doctor of Music, Indiana University.

Dario Ronchi. (2017). **เพลงเมเปิ้ลลีฟแรก (Maple Leaf Rag) บรรเลงโดย ดาโรโอ รอนชี (Dario Ronchi)**. from
https://youtu.be/bCxLAr_bwpA?feature=shared.

David W. Megill and Paul O. W. Tanner. (1995). **JAZZ ISSUES A CRITICAL HISTORY**. USA: Wm. C.

Communications, Ins.

Edward A. Berlin. (2016). **KING OF RAGTIME SCOTT JOPLIN AND HIS ERA**. 2nd Edition. New York: Oxford University Press.

Eric Ames. (2012). “**SCOTT JOPLIN’S “GREAT CRUSH COLLISION MARCH” AND THE MEMORIALIZATION OF A MARKETING SPECTACLE**”. Retrieved 10 July 2023. from <https://blogs.baylor.edu>.

Eric Ames. (2012). **ปกโน้ตเพลงเดอะเกร็ทครัซชอลลิชั่น (The Great Crash Collision)**. from <https://blogs.baylor.edu/digitalcollections/2012/04/19/scottjoplin%E2%80%99%E2%80%9Cgreat-crash-collision-march-and-the-memorialization-of-a-marketing-spectacle/>.

John Edward Hasse. (1985). **RAGTIME: ITS HISTORY, COMPOSERS, AND MUSIC**. New York: Collier Macmillan Canada, Inc.

John Hopkins. (2023). **ปกโน้ตเพลงเมเปิ้ลลีฟแรก (Maple Leaf Rag)**. From <https://levysheetmusic.mse.jhu.edu/collection/171/087>.

- Joyce Trammell. (1989). **“LOUISVILLE: BIRTHPLACE OF RAGTIME”**. Retrieved 10 July 2023. from <http://www.louisvillemusicnews.net>.
- Michael Conklin. (2014). **“RAGTIME”**. Retrieved 10 July 2023. from <https://www.researchgate.net>.
- Ramona S. Baker. (2015). **นักประพันธ์ เบน ฮาร์นี่ (Ben Harney 1872-1938)**. from <http://theoldrecordgal.blogspot.com/search?q=Ben+Harney+>.
- Songbook. (2020). **ปกอัลบั้ม “You've Been a Good Old Wagon But You've Done Broke Down”**. from <https://songbook1.wordpress.com/fx/1890-1899-standards/youve-been-a-good-old-wagon/>.
- The University of Alabama Libraries Special Collection. (nd.). **หน้าปกคอลเล็กชันโน้ตเพลงเบรนาร์ดแรกทายม์ คอลเล็กชัน (Brainard's Ragtime Collection)**. From <https://cdm17336.contentdm.oclc.org/digital/collection/p17336coll5/id/7727>.
- Yesterday's America. (2020). **ภาพโปสเตอร์ที่ใช้โปรโมทในงานเดอะเคที (The Katy)**. from <https://yesterdaysamerica.com/the-katy-smash-up-the-staged-locomotive-crash-in-crush-texas/>.